

1

DIE MAN IS NIET TE VERTROUWEN

Eerst heeft Edward Smit niet gelet op de man die schuin achter hem zit ... Totdat ...

Het zit er vol met mensen, hier op het terrasje in Belém, dicht bij de monding van de Amazone. Ze schuilen voor een zware regen, al een hele tijd.

Edward heeft de kaart die hij bij zich heeft nog eens bekeken. Een kaart van het Amazonegebied dat ze zullen onderzoeken. Sommige delen van deze vreselijk uitgestrekte wildernis zijn nog vrijwel onbekend. De kans bestaat dus dat er wat valt te beleven!

Zijn vriend Wielema, de piloot, die naast hem zit, neemt een krant door.

‘Nog nieuws, Wielema?’

‘Hm. ’k Zag dit daarnet.’ Wielema wijst.

Edward laat zijn ogen over het berichtje gaan. Het gaat over een transportvliegtuig dat in zee is gestort tussen Florida en Puerto Rico. De piloot heeft zich weten te redden met een rubberboot. Dit soort berichtjes leest men wel vaker, maar als je in het vak zit, zoals Wielema, heb je er natuurlijk extra belangstelling voor. Eileen Rider, die tegenover hen zit, en die daarnet ansichtkaarten heeft zitten schrijven aan haar vriendinnen in het verre Oost-Afrika, bekijkt nu de kaart die Edward heeft uitgespreid. ‘Edward, weet jij veel van Manaos, waar wij van hier naartoe gaan? Is die plaats erg klein?’

‘Het is een stad van zo’n honderdtwintigduizend inwoners.’

Ze kijkt verrast. ‘Hoe komt zo’n grote stad daar midden in de wildernis?’

‘O, door de rubber. Er staat in die oerwouden een massa wilde rubberbomen, zie je. Die rubber werd getapt – nóg wel trou-

wens – en daar hebben ze heel wat mee verdiend. Want ze waren indertijd zo'n beetje de enige leveranciers. En dat wilden ze blijven ook. Je hoefde niet te proberen om rubberstekjes of -zaadjes buiten het land te brengen! Daar stond een zware straf op!' 'Nee ...'

'Absoluut! Maar ten slotte is er toch eentje zo driest geweest. Die heeft een partijtje zaden naar het buitenland gebracht.'

'Smókkel dus!'

Edward knikt. Ze zwijgen. Het valt niet mee om hier een gesprek te voeren. De regen klettert, de stemmen van andere bezoekers kwetteren snel en heftig en op de achtergrond is spektakel van harde radiomuziek.

Edward kijkt verlangend in de richting van de rimboe. Wielema zegt droogjes tegen Eileen: 'Ik ben maar blij, Miss Rider, dat ik hier nog zit. Hier hoor je tenminste de radio. Maar Edward kijkt alsof het hem niet verwonderen zal als hij daarginds een transistorradio of zoiets ontdekt!'

'Daar reken ik natuurlijk op!' zegt Edward. Hij blijft, ondanks de grap, ernstig kijken, net als Wielema. En net als Eileen. Die heeft nog maar weer eens een kaart opgediept uit haar tas en zit weer te schrijven.

'Nou, Eileen', zegt Wielema, 'die vriendinnen van jou, daar in Oost-Afrika, kunnen tevreden zijn. Ze worden door jou niet vergeten, geloof ik.'

'Nee', zegt ze vriendelijk. Snel beweegt ze haar balpen. 'Kijk', zegt ze, terwijl ze de kaart over het tafeltje schuift, 'zo is het toch wel duidelijk, hè Edward?'

Zijn ogen vliegen over het geschrevene. Er stáát geen adres, er staat:

Schrik niet, Edward.

En kijk niet om.

Daar zit een man.

Die is niet te vertrouwen.

Natuurlijk schrikt hij wél. Maar hij laat niets merken. Hij knikt, terwijl hij zegt: 'Ja, het is duidelijk genoeg, dunkt me. Wat denk jij, Wielema?'

Ook Wielema leest het zonderlinge bericht. Ook hij laat niets merken. Hij bekijkt zelfs schijnbaar rustig de achterzijde van de kaart, voordat hij hem teruggeeft aan Eileen. 'Alleen de postzegel ontbreekt nog', zegt Edward tegen haar, ook schijnbaar rustig.

Ze knikt en doet alsof ze daar wel aan gedacht heeft. Maar terwijl ze er eentje uit haar portemonneetje neemt, denkt ze: Goed, dat hij dat zei! Als ik op deze kaart géén postzegel plakte, zou die kerel nog argwaan kunnen krijgen!

Edward kijkt op z'n horloge en staat vervolgens langzaam op, om langs de rand van het terras te lopen, tot aan de hoek, waar hij even de lucht in ogenschouw neemt. Allemaal handelingen die voor de hand liggen en waar dus niemand iets achter kan zoeken.

Als hij terugwandelt naar de plaats waar hij zat, heeft hij alle gelegenheid om rond te kijken. Er zitten enkele mannen in de directe omgeving van het tafeltje, maar niemand die zich opvallend gedraagt. Er is er ook niet een bij die door zijn uiterlijk de aandacht trekt. Allemaal zijn het mensen zoals je ze hier overal tegenkomt.

Als hij dit alles heeft geconstateerd, voelt hij zich niet alleen vrijwel gerustgesteld, maar ook wat teléúrgesteld. Want Eileens geheimzinnige boodschap mag hem dan het eerste ogenblik een flinke schrik hebben bezorgd, meteen volgde toch ook de spanning: Wat gaat er gebeuren?

Het is hem nu wel duidelijk dat er níets gebeuren gaat!

Wat geërgerd kijkt hij dan ook naar Eileen, die hem deze kool gestoofd heeft. Zij is een dappere meid, dat weet hij uit ervaring, maar soms ziet ze goudvissen voor haaien aan. Dat is daarnet gebleken!

Ze doet trouwens nog wel haar best: ze seint met haar ogen, ze wijst ermee naar een bepaald persoon die schuin achter Wielema zit.

Zo, dat zou dus de bewuste man moeten zijn. Hij is klein en zit stil aan een tafeltje, met zijn rug half naar Wielema gekeerd. Er zitten aan dat tafeltje nog meer mensen, maar dat zijn kennelijk vreemden voor hem, want ze betrekken hem niet in het gesprek, nemen zelfs niet de minste notitie van hem.

Wielema speelt intussen uitstekend zijn rol van argeloze. Schijnbaar lusteloos vanwege de regen hangt hij op zijn stoel, waarna hij ineens, met een achterwaartse ruk, zich omdraait:

‘Hoe lijkt het, Edward. Is het eind van de bui in zicht of dreigt er nog meer?’

Onmiskénbaar is het een dubbelzinnige vraag. Edward heeft er grote waardering voor. ‘Kijk zelf maar eens’, zegt hij. ‘Jij hebt meer buien meegemaakt dan ik.’

Wielema staat lachend op en voegt zich bij hen. Edward wijst naar het westen en vervolgens naar het oosten, terwijl hij mompelt: ‘Daarginds is het wat donkerder, de rest is gezichtsbedrog, geloof ik.’

Wielema knikt begrijpend. ‘Dacht ik wel.’ En dan, wat spottend ineens: ‘Het zou toch te gek zijn, niemand kent ons hier.’

Edward, die zich voor alle zekerheid in bedekte termen heeft uitgelaten, ergert zich een beetje aan de laatste woorden van Wielema. Zolang Eileen nog niet heeft kunnen uitleggen waarom ze argwaan kreeg, staat het immers niet voor de volle honderd procent vast dat ze er naast zat!

Maar Wielema is al verder geslenterd, helemaal tot aan het uiterste puntje van het terras, waar hij gaat staan balanceren op zijn tenen. Uit alles blijkt dat hij zich geen ogenblik meer in het geval verdiept.

Edward keert zich om en schrikt. De onbekende man staat

nu naast hun tafeltje en heeft Eileen aangesproken ... Hij schijnt iets uit te leggen en vraagt vervolgens iets. Eileen glimlacht, knikt, pakt haar tas en ... neemt er enkele ansichtkaarten uit, die zij de man overhandigt. De man, die een lenige, watervlugge indruk maakt, laat niettemin een van de kaarten vallen. Terwijl hij zich bukt onder de tafel om hem weer op te rapen, bekijkt hij razendsnel de achterzijde van de kaarten die hij nog in zijn hand heeft, vervolgens met dezelfde snelheid die van het gevallen exemplaar en rijst dan, met enkele verontschuldigende woorden tegen Eileen weer overeind, waarna hij met een geïnteresseerd gezicht de eigenlijke afbeelding op de kaarten bekijkt. Min of meer enthousiast wijst hij op een paar gebouwen en vraagt dan of hij ook die vijfde kaart nog even zien mag ... Edward is intussen dicht genoeg genaderd om dat laatste te verstaan. Hij ziet Eileens verlegenheid ... Het is immers duidelijk dat het de kaart met de boodschap betreft ...

‘Eileen’, zegt hij schijnbaar rustig, ‘Wielema staat al bijna buiten, zullen we gaan?’

‘Ja!’

Eileen wil om het tafeltje heen lopen. Tegelijkertijd echter schiet de onbekende als een jaguar met z'n bovenlichaam over het tafeltje heen en als een klauw schiet zijn rechterhand op haar tas af, zo snel dat Eileen overrompeld is. De man rukt aan de tas, maar zij heeft zich al hersteld en laat niet los. De man stoot woedende klanken uit, terwijl hij blijft rukken. Maar niet lang. Edward is al tussenbeide gekomen. Hij grijpt de pols van de kerel, draait eraan alsof het een waterkraan is en trekt hem gelijktijdig met de andere hand aan z'n broek achteruit. De man schreeuwt en mensen komen toegesnel. De man ziet zich genoodzaakt de tas weer los te laten. Daardoor wordt zijn achterwaartse snelheid aanmerkelijk opgevoerd. Edward sleurt hem terug, nog steeds de broek als handvat gebruikend. De man glijdt over het gladde tafelblad,

languit met z'n rug naar het plafond en Wielema, die verbluft staat te kijken, moet onwillekeurig denken aan een vliegtuig dat een buiklanding maakt, maar dan in de verkeerde richting ... Zó stevig is de greep van Edward, dat hij de broek nog vasthoudt als de kerel de rand van het tafelblad bereikt heeft en aan een duikvlucht begint, richting de vloer. Zodoende scheurt zijn broek.

Wielema zegt: 'Beste mensen, zullen we maar gaan?'

'Graag', zegt Eileen. Ze is heel bleek.

'Edward', commandeert de piloot. Edward komt wat traag, wat grommend ook. Achter hem tiert de ansichtkaartenkijker. Het publiek kijkt naar zijn broek. Wankelend komt de man overeind, strompelend doet hij nog een paar passen in de richting van degenen die vertrekken, dan gaat hij op een stoel zitten, grimassen makend en een liedje zingend, waarna hij uitbarst in gesnik.

'Zo', zegt Wielema, 'dat verklaart alles. Te veel gedronken.' Edward zwijgt onthutst. Het regent nog. Maar plotseling wordt het droog.

Eileen zegt: 'Ja, nu begrijp ik alles wel. Hij was dronken. Maar dat had ik niet door. Ik vond hem vreemd en ik dacht: Hij luistert steeds naar wat er gezegd wordt door ons. Praatten jullie samen, dan scheen hij niets te verstaan. Wellicht omdat het Hollands was. Maar praatten jullie tegen mij, dus Engels, dan was het alsof hij wél iets verstond.'

'Best mogelijk', bromt Wielema. 'Maar wat dan nog, Eileen?'

Wat mij betreft had het hele gezelschap mee mogen luisteren. Iets geheimzinnigs was er heus niet bij toch, Edward?'

'Nee. Eh ...'

'Het was', verdedigt Eileen zich nog even, 'alsof hij het belangrijk vond. Wel zéér belangrijk.'

'Allicht. Dat kun je nu net verwachten van mensen die te diep in 't glaasje hebben gekeken. Die weten zelf niet meer wat belangrijk is. Anders zouden ze bijvoorbeeld ook zo'n gláasje niet zo

belangrijk vinden! Waar loop jij toch over te piekeren, Edward. Over die broek?’

‘Nee, over iets anders. Dat hebben jullie blijkbaar niet gezien.’ Hij liet een van die kaarten vallen, hè? En toen heeft hij onder de tafel vliegenvlug gekeken wat er achter op al die kaarten stond ...! Alsof hij dacht: Op één ervan staat iets geheimzinnigs.’

Eileen kijkt ontsteld. ‘Tóch?’ roept ze.

‘Sst ...!’ waarschuwt Edward, terwijl hij om zich heen kijkt.

‘Hij meent dat hij weer onraad ruikt, hoor!’ zegt Wielema schamper. ‘Man, die kerel is in geen velden of wegen te zien.’

‘Zoveel te beter’, moppert Edward beledigd. ‘Wat ik daarnet vertelde, is waar! Of mag ik soms niet vertellen wat ik zie?’

‘Natuurlijk wel, jongen’, zegt Wielema goedmoedig ineens.

‘Als ik maar vertellen mag, wat ik níet zie. Want werkelijk, ik zie die kerel niet!’ Even moet Edward lachen. De herinnering aan de vreemde gebeurtenis doet die lach snel weer verdwijnen. ‘En toen die greep naar de tas van Eileen’, voert hij aan. ‘Hij moest en zou die laatste kaart óók zien! Dat geeft toch wel te denken, vind ik. Wat zei hij eerst tegen jou, Eileen?’

‘Het scheen uiterst onschuldig te zijn, Edward en Mr. Wielema.

Hij zei dat hij ook een paar kaarten wilde versturen en hij vroeg waar ze te krijgen waren. Ook vroeg hij: “Zijn ze mooi? Hoe ziet de afbeelding eruit?” Ik durfde niet te weigeren, omdat dit wellicht zijn argwaan wekken zou. Ik toonde hem dus alle kaarten, met uitzondering van die ene.’

Wielema kijkt wat nors, alsof hij zeggen wil: Hou er toch over op.

‘Ik vind het toch wel sterk’, zegt Edward.

‘Ik ook’, valt Wielema hem bij. ‘Dat jullie van een mug per se een olifant willen maken. Die kerel was dronken. Wie laat er gemakkelijk een ansichtkaart vallen? Iemand die dronken is. Zo iemand valt immers zelf zomaar! Wie kijkt wat er achter op

de kaarten van een wildvreemd iemand staat? Dat kun je toch alleen maar verwachten van kinderen en dronken lui? Maar alleen iemand die dronken is, komt er toe om zulke absurde dingen te doen als deze grapjas deed: grissen naar een tas waar een kaart in zit die hij óók nog bekijken wil!

‘Sprak hij ook nog Engels tegen jou, Eileen?’

‘Nee, alleen Portugees. Ik had, je weet het, nog zó mijn best gedaan om er wat van te leren, voordat we hierheen reisden. Nu dacht ik: Had ik het maar níét geleerd!’

Edward knikt. Hij weet dat Eileen zich terdege op deze reis heeft voorbereid. Hijzelf trouwens niet minder. Een tijd geleden kreeg zijn vader het verzoek om een studie te maken van dit onafzienbare stroomgebied. Ingenieur Smit stond nu eenmaal bekend als iemand die enorm veel verstand had van rivieren. Hij was de bouwer van de ontzaglijke Bodioe-stuwdam in Oost-Afrika en door dat project was hij wereldberoemd geworden. Vandaar dat men prijs stelde op zijn mening over de Amazone. Telkens kwamen er grote gebieden blank te staan. Het was een chaos waar men moeilijk wonen kon, en toch was de bodem vruchtbaar. Bestond er een mogelijkheid om deze monsterrivier enigszins onder controle te krijgen? Edwards vader voelde er eerst niet veel voor om te gaan. Hij had er het een en ander over gelezen. De grootste rivier die er op aarde te vinden was, en die stroomde door een oerwoud dat ook het grootste was op aarde. Maar ten slotte heeft men toch kans gezien om hem over te halen en Edward vergezelt hem als tolk. Die weet behoorlijk wat van Spaans, maar niet van Portugees. Hij heeft daarom eerst intensief op die taal gestudeerd, onder leiding van iemand die jarenlang gewerkt had in Portugees Oost-Afrika, in Mozambique.

Ze zijn in het Amazonegebied gearriveerd met Wielema, de goeie vriend, die hier onmisbaar zal zijn. Want hoe zal men een beter overzicht krijgen dan vanuit de lucht?

Eileen en haar vader zijn meegereisd vanuit Oost-Afrika, waar Eileen opgegroeid is op de plantages van haar ouders, te midden van de inheemse bevolking. Aan de manier waarop ze praat – een bijzonder aardige manier – is dat nog altijd te merken. De plantages, gelegen op de helling van een vulkaan, zijn een tijd geleden grotendeels vernield door een eruptie en nog steeds is de berg onbetrouwbaar. Nu zoekt haar vader een ander gebied; hij heeft zich aangesloten bij de groep van Edwards vader om hier eens rond te speuren, ook namens andere kolonisten, want hij heeft veel ervaring als pionier. Eileen mocht mee om hem te helpen bij het samenstellen van zijn rapporten, maar ze zal wel vaak in de dorpjes aan de kust moeten blijven. De rimboe is te woest. Wat ze echter hier, in deze stad zojuist beleefde, kan ze ook niet bepaald leuk vinden.

Ze blijven er nog even over praten. Alleen Wielema zwijgt. Dat Eileen zich wat zorgen maakte daarnet, kan hij zich wel zo'n beetje voorstellen. Het meisje heeft daarginds in Oost-Afrika ongeregelheden meegemaakt en zoiets kan een mens huiverig maken; dan zie je eerder spoken dan een ander. Maar het wordt er niet beter op wanneer iemand als Edward Smit serieus op die fantasieën ingaat! Edward is een flinke kerel, hij heeft meer dan eens getoond dat hij een behoorlijke dosis dapperheid bezit, maar er is weinig dapperheid voor nodig om een meisje als Eileen de stuipen op het lijf te jagen. Want dat doet hij met zijn diepzinnig gepraat! 'Ik geloof', zegt Wielema, 'dat we er nu wel een punt achter kunnen zetten.'

'Dat mag best', zegt Edward, 'maar ik plaats een vraagteken.'

Wielema wordt nijdig. 'Jongetje, waar heb je je verstand? Vrijwel geen mens die ons hier kent, en zéker is er geen mens die een hekel aan ons heeft. Waarom zouden ze? Bovendien, en dat doet de deur wel helemaal potdicht: die man was dronken! Uit! Ik zeg niet: en nou jij weer. Je kunt me niets meer vertellen. Dat

jij zo gebrand bent op avonturen, is jouw zaak, maar je moet ze niet zoeken waar ze *niet* zijn!’

Zonder er nog iets over te zeggen, bereiken ze hun hotel, waar in de tuin ingenieur Smit en de vader van Eileen genoeglijk staan te praten met een oude tuinman die hun trots de schildpadden-collectie laat zien.

‘Dat zou iets zijn voor oom Theodoor’, zegt Edward.

‘Ja.’ Zijn vader lacht.

Edward vertelt de tuinman van zijn oom, die in verschillende werelddelen foto’s en films maakt van de dieren die daar voorkomen. ‘Z’n nieuwste boek heb ik bij me. Het staat vol met kleurenfoto’s van onze reis door Ethiopië. U mag het wel eens zien.’

‘Graag’, zegt de oude man verheugd.

Edward gaat het meteen halen.

Eileen gaat naar haar kamer om nieuwe kaarten te schrijven aan haar vriendinnen in Oost-Afrika. De andere zijn verformfaaid achtergebleven in de handen van de dronken kerel. Ja, dronken was hij vast en zeker! Anders doe je niet zo gek. Ze twijfelt er niet meer aan.

Edward nog wel.

Als hij deze middag een wandeling maakt met zijn vader, loopt hij er aldoor aan te denken.

Ingenieur Smit denkt aan de onderneming die ze voor de boeg hebben. Er moet nog het een en ander geregeld worden; daar wordt nog op gewacht. Als het maar niet te lang zal duren, is het niet erg. Ze hebben nu een mooie gelegenheid om rustig de stad te bekijken.

Na een tijdje begint Edward over de ontmoeting op dat terras. Hij kan het niet laten. ‘We hebben vandaag iets geks beleefd, vader. Met een kerel. Nogal geheimzinnig.’

‘Hè?’ Ingenieur Smit schrikt op uit zijn gedachten. ‘Iets geheimzinnigs? Wie en wie?’

‘Nou, Wielema en Eileen en ik.’

‘O. Ik heb ze er niet over gehoord.’

‘Dat geloof ik. Wielema vond het niet de moeite waard en toen is Eileen dat ten slotte ook gaan denken.’ Edward zegt het wat geërgerd. De houding van die twee zit hem nog steeds een beetje dwars. Zijn vader glimlacht en zegt: ‘Dan is Eileen verstandiger dan jij. Wielema zal heus wel weten wat de moeite waard is.’

‘Ja vader, maar ik geloof toch vast dat hij zich nu heeft laten beetnemen!’

‘Kom nou ...’

‘Echt, vader! Het was niet pluis! Niet voor niets stuurde Eileen ons een geheim bericht dwars over het tafeltje: Schrik niet en kijk niet om. Daar zit een man, die is niet te vertrouwen. Dat schreef ze op een ansichtkaart. Ik vond het een knappe stunt van haar. Wielema lachte om het hele geval. Maar voor zo’n stunt is hij te stom!’

‘Ho, ho, ho! Wielema is nu eenmaal geen stuntvlieger.’

Ondanks alles moet Edward even lachen om de woordspeling van zijn vader. Die zegt: ‘Maar het geheel is me nog niet duidelijk. Het schijnt je nogal bezig te houden. Ik zou zeggen: Vertel het eens. Wacht, laten we daarginds gaan zitten. Ik voel m’n benen. Het is hier warmer dan warm.’

Ze nemen plaats op een bank, die vrijwel helemaal aan het oog wordt onttrokken door metershoog struikgewas. De kruinen van een paar grote manggabomen zorgen ervoor dat ze lekker in de schaduw zitten. Ingenieur Smit steekt er zijn pijp bij op. Inwendig heeft hij schik. Dit is nu weer typerend voor Edward, denkt hij. Die meent weer wat ontdekt te hebben. ‘Vertel nu maar eens precies wat er aan de hand was, jongen.’

‘Als er maar niet wat aan de hand is, vader!’

‘Je maakt me nieuwsgierig. Begin bij het begin. Ik luister.’

Goed. Edward vertelt. Hij zorgt ervoor dat hij niet overdrijft,

hij geeft de feiten weer, meer niet. Die zijn immers belangrijk genoeg?

‘Dat was het, vader. Voor zover ik het weet. Wat erop volgen zal, weet ik niet.’

‘Dat klinkt onheilspellend. Maar nu nog iets: je zou bij het begin beginnen. Misschien kun je nog een stapje terug. Verscheen die man daar op dat terras na jullie of zat hij er al? Weet je dat nog?’

‘Hij eh ... ja, hij zat er al. Want toen we gingen zitten, keek ik meteen waar die muziek vandaan kwam, en toen moest ik mijn hoofd wat opzij bewegen, anders keek ik net tegen dat van hem aan.’

‘Mooi. Nu moet je eens even logisch denken.’

Edward kijkt zijn vader aan: de ingenieur, die is gewend logisch te denken. Maar denkt hijzelf dan ónlogisch? O wacht, ja.

‘Ik begrijp wat u bedoelt. Als die man er al zat, was het niet iemand die ons gevolgd was.’

‘Precies. Een tien. En verder?’

‘Wij hebben geen ruzie met hem gemaakt.’

‘Dus die man was dronken. Misschien ook wat agressief. De mensen hier zijn een tikje levendiger dan bij ons. Hij zat daar in z'n eentje, zei je. Niemand die met hem praatte. Hij had dus niets te doen. Hij keek. Hij zag jullie. Jullie vielen waarschijnlijk wel wat uit de toon tussen al die zuiderlingen. Vandaar dat kijken, waar Eileen iets achter zoekt. Ik ben het volkomen eens met Wielema: het had niets te betekenen. Temeer omdat de man jullie niet achterna ging.’

‘Mm.’ Edward aarzelt.

Zijn vader lacht en zegt: ‘We kunnen elkaar nog niet helemaal overtuigen, geloof ik. Is het niet zo?’

‘Ik geloof het wel.’ Peinzend kijkt Edward door een kleine opening in het groen. Hij heeft alles verteld. Ook dat die man de achterzijde van de kaarten bekeek en dat hij dat verbluffend snel

deed. Maar je moet het gezien hebben om je te kunnen afvragen: Was dat nu werkelijk wel het gedrag van iemand die te veel gedronken heeft? Vader heeft het niet gezien ...

‘We zitten hier goed, hè?’ zegt die. ‘Koel en rustig.’

Dat is zo.

‘Ik ga straks nog een paar foto’s maken’, zegt Edward. ‘Voor oom Theodoor. Kan hij zien dat we hier gearriveerd zijn.’

‘Je doet maar. Ik stel voor dat we straks met de bus teruggaan naar ons hotel.’

‘Ja. Best.’

‘Je had het daar over oom Theodoor, Edward. Dat boek van hem, vergeet niet dat je dat tijdig terugvraagt van die tuinman.’

‘Nee nee, vader. Dat is sterk: daar komt ’ie ...’

‘Die tuinman?’

‘Nee, nee, sst ... Die kerel! Dáár. Met dat bruine gezicht. Hij draagt nu een andere broek ...’

‘O.’ Ingenieur Smit neemt de naderende man aandachtig op, voorzover dat mogelijk is vanwege het groen. De opwinding die Edward toont, is een bewijs dat de jongen zich er wel heel intens mee bezighoudt en om hem van die onrust af te helpen besluit zijn vader de bewuste man maar eens aan te spreken. Kalm verlaat hij de beschaduwde plaats en wacht met een glimlach de ander op. Als die hem genaderd is, vraagt hij hem in het Engels of hij hem misschien zeggen kan wat de kortste weg is naar het paleis van de gouverneur. De man staart hem even aan en begint dan te praten in het Spaans. Edward verstaat vrijwel alles. De man legt uit dat hij Spaans spreekt en hij vraagt waarmee hij van dienst kan zijn.

Edwards vader is wel niet erg bedreven in deze taal, maar slaagt er toch in zich verstaanbaar te maken. De ander toont zich ontegenzeggelijk zeer welwillend. Hij ratelt als een gazonmaaimachientje en de snelheid van zijn gebaren doet denken aan een hagedis. Met een beleefde groet loopt hij verder, nadat ingenieur Smit hem

bedankt heeft en nadat hij een onderzoekende blik heeft geworpen op het bladergroen waarachter Edward zich schuilhoudt ...

‘Zo.’ Meneer Smit komt terug bij de bank. ‘Dat weten we dus!’

‘Sst ... stil toch, vader! Hij hoeft niet te weten dat u niet alleen was ...’

‘Ach jongen, wat geeft het allemaal. Die man gedroeg zich netjes, dat zul je moeten toegeven.’

‘Maar nu sprak hij Spaans. En tegen Eileen Portugees. En Engels verstond hij nu niet.’

‘Dan verstond hij het enkele uren geleden ook niet. Zo vlug verlies je dat soort kennis niet, zou ik zeggen.’

‘Maar Eileen had toch de indruk dat hij het verstond, vader.’

‘Doordat hij dronken was, zal hij wat eigenaardig gekeken hebben, Edward.’

‘Hm ... Er staat iemand op hem te wachten, ginds op de hoek aan het eind van de straat.’

‘Hoe weet je dat die op hem wacht?’

‘Voordat u hem aansprak, zwaaide hij naar die ander. Zo van: Ik kom eraan, hoor! En die ander stak toen even zijn hand op, alsof hij zeggen wou: Ik zie je, mooi zo!’

‘O’, zegt ingenieur Smit laconiek. ‘Nou, mooi zo. Ik kan me er echt niet langer in verdiepen, jongen.’

‘Maar hoe vindt u het dan, vader, dat onze man ineens linksaf slaat? Daar verdwijnt hij in een zijstraat. Hij heeft geen moment meer naar die ander gekeken. En die verdwijnt ook ineens van zijn post daar op die hoek, zonder nog even te kijken. Hij schijnt helemaal niet verbaasd te zijn.’

‘Zo!’ Ingenieur Smit klopt zijn pijp uit. ‘Ik heb er evenmin behoefte aan om me te verbazen, Edward. Dus dat laat ik dan maar aan jou over.’

Edward zwijgt, teleurgesteld. En verontrust. Zijn vader stopt opnieuw zijn pijp, alsof hij te kennen wil geven dat hij hier niet

gekomen is om denkbeéldige problemen te bestuderen, maar bestaande, namelijk die welke verband houden met de Amazone en de zijrivieren.

Volgens afspraak rijden ze met de bus terug in de richting van het hotel. Als ze instappen, ontdekt Edward meteen weer de man van het terras ... De man op zijn beurt schijnt hem niet te herkennen. Herkent hij hem werkelijk niet meer? Doordat hij de eerste keer inderdaad dronken was? Of – probeert hij op deze manier te suggeréren dat hij dronken was?

Edward stoot zijn vader aan. ‘Daar vader, ziet u hem?’

‘Hm?’

‘Die man ...’

‘O, ja ja. Ja, ik had hem al gezien.’

Het klinkt volkomen interesseloos. Het is ontmoedigend. Toch denkt Edward er niet aan om dezelfde houding aan te nemen als zijn vader en als Wielema!